živnost cídičů stok a živnost žumpařů totožna, čištění žump (kališť) dovoluje se však každému za šetření příslušných platných předpisů zdravotních, běží-li jen o práce příležitostné, jako když ku př. někdo materiálu tímto způsobem docíleného použije k pohnojení svých polí (na venkově napořád se tak děje).

Živnost prýmkářská.

I. Rozsah.

Živnost prýmkářská náleží ku řemeslným živnostem a vykazuje velikou podobnost s výrobky provaznickými; mezi prýmkáři a provazníky jeví se tak blízká a přirozená příbuznost, že skoro do roku 1862 ve Vídni trvalo pouze jediné společenstvo provazníků, šňůrkářů a přádelníků bavlny. Podnes ještě bývají podle předpisu § 106 živn. novely obě tyto živnosti jakožto vnitřně spřízněné společenstvo vřaďovány, neboť dalekosáhlé rozlišování a rozdrobení společenstev dalo by se provésti snadno v takovém městě, kde obě živnosti četně jsou zastoupeny, ale nikoli v malých obcích, kde často jest pouze jeden provazník, ne však prýmkář, nebo naopak. Souvislost obou živností jest jasna, povšimneme li si blíže toho obyčejného zjevu, že prýmkář často potřebuje pomocníků provaznických, vyrábí pásy atd. Jisté druhy může zhotovovati od pradávna pouze provazník, jiné pouze prýmkář; tak na př. mohou býti zhotoveny od prýmkáře práce šňůrařské pro obor oděvnický, tkaninářský, nábytkový a pro různé časové (modní) druhy zboží, kdežto zase pro celou řadu těchto bylo by však těžko jen rozdíl přesný určiti mezi oběma živnostmi, ale to jisto jest, že tento rozdíl nespočívá nikdy asi ve spracované látce, jakkoli provazníci většinou lnu a konopí k tomu používají. Jednotlivé druhy zboží takového spadají výhradně v obor oprávnění prýmkářů, tak na př. zhotovování isolovaných měděných drátů; tato výrobní činnost spadá pouze v obor živnosti přádelníků (přádelníci zlata, stříbra, hedvábí a vlny), kteří tak zv. duši z vlny nebo drátu hedvábím, zlatem nebo stříbrem obetkávají, a náleží v řadu pomocných živností, které se vytvořily ze živnosti prýmkářské v uvedeném případě jako zvláštnost k elektrotechnickému účelu (dobrozdání obch. a živn. komory ve Vídni, viz sb. Freyovu a Marešovu č. 874 a 875); právě tak jsou prýmkáři oprávněni na rozdíl od živnosti provaznické spracovati jisté pomocné látky, které nepřináležejí provazníkům, jako na př. kožešiny při zhotovování zboží prýmkářského (obch. a živn. komora v Praze).

II. Obchod zbožím prýmkářským provozují podle stávajícího obyčeje mimo obchody zbožím prýmkářským také obchodníci zbožím ozdobnickým a krátkým, ježto zboží prýmkářské náleží zpravidla ve skupinu oněch výrobků průmyslných, které ani na váhu ani na míru se neprodávají. Obch. a živn. komora v Praze prohlásila ve svém dobrozdání, že obchodník střížným zbožím před rokem 1895 usazený, který toliko na základě oprávnění (podle délkové míry) prodává prýmkářské zboží a ocelové knoflíky cizí výroby, k tomuto obchodu i na dále oprávněn jest. K obchodu zbožím prýmkářským jsou oprávněni však bez nejmenší závady i obchodníci zbožím smíšeným, kramáři a všichni ti, kdož podle § 38 živn. řádu nabyli živnostenského práva ku provozování živnosti obchodní bez omezení na určité zboží nebo na určité druhy zboží. K nastoupení a samostatnému provozování živnosti prýmkářské, vyšívačů zlatem a stříbrem opravňuje vysvědčení dámské školy pro umělé vyšívání, kterážto škola zří-

zena jest v Praze při umělecko-průmyslové škole (srv. min. nař. ze dne 13. září 1897 č. 219 ř. z.).

Živnost puškařská.

Živnost puškařská zabývá se výrobou pušek a sestavováním jednotlivých jejich součástek. Zhotovení pažeb a zapažbování t. j. zasazování hlavně (Lauf) do pažby (Schaft, anschaften), přiznáno bylo ode dávna zvláštním řemeslníkům, totiž pažbařům (Büchsenschäfter). Té doby odloučeny jsou tyto práce jen v továrnách na zbraně; vůbec zatlačily továrny na zbraně skoro všude již řemeslnou práci puškařů.

I. Ustanovení práva živnostenského.

Živnost puškařská vázána jest koncesí (§ 15 č. 10 ř. živn.) Uchazeči o koncesi k živnosti této vykázati musí živnostenskému úřadu dostatečnou odbornou způsobilost svoji zvláštními vědomostmi, jichž nabyli na odborných učilištích nebo byvše prakticky zaměstnáni v některém živnostenském závodě, předložíce o tom vysvědčení z dotyčné odborné školy nebo vysvědčení pracovní. Pokud jde o koncesi ku zhotovování a ku prodeji střelných zbraní, musí uchazeč nadto i prokázati, že se řádně vyučil živnosti této, předlože vysvědčení výučné; platí to však jen pro ten případ, že by dotyčná osoba nepodala průkazu způsobilosti své vysvědčením z některého přiměřeného učiliště (srv. min. nař. ze dne 17. září 1883 č. 151 ř. z.). Vysvědčení o úspěsně dokonané návštěvě odborné školy v Boroví postačuje úplně k živnosti, jež se zabývá výrobou zbraní střelných (min. výn. ze dne 23. října 1883 č. 35.010, a k tomu i vyhl. min. ze dne 5. prosince 1897 č. 281 ř. z.).

Sporno jest, sluší-li výrobu jednotlivých součástek k zbraním střelným řaditi k živnostem koncesovaným, čili nic; obchodní a živnostenská komora v Celovci prohlásila se ve příčině této v ten smysl, že při výrobě pušek nastupuje značnější dělba práce, která jest obyčejně průmyslem domácím, takže nelze prohlašovati jednotlivých drobnějších živností (zaměstnání) za živnosti koncesní, za to ovšem že jest sestavování jednotlivých součástek v hotový výrobek pokládati za živnost, která koncesí vázána jest. Kromě živnostníků a obchodníků oprávněných zhotovovati a prodávati zbraně anebo náboj nesmí zpravidla nikdo zhotovovati ani po živnostensku prodávati zbraně ani nábojů jakéhokoli druhu, a to ani ku vlastní své potřebě (§ 4 cís. pat. ze dne 24. října 1852 č. 223 ř. z. platný pro všechny korunní země vyjímaje Tyroly a Vorarlberk).

II. Ustanovení trestní.

Puškaři smí živnost svoji provozovati toliko ve vlastních dílnách a místnostech skladních. Dopouštějí se tedy trestného jednání, jakmile mimo tyto místnosti nebo jinak tajně provozují výrobu nebo prodej svých zásob, jakož i každým zatajením svých zásob, když byli úřadem vyzváni udati zásoby ony (§ 7 cit. pat.).

Každé neoprávněné zhotovování, třeba ne právě zakázaných nebo povahou svojí podezřelých zbraní budiž potrestáno vězením od 1 do 14 dní, každý neoprávněný obchod zbraněmi a nábojem pak, čímž dlužno rozuměti též i obchod takovýmito předměty komisionáři a špediteŕy provozovaný, podléhá pak trestu vězení od 3 dnů do 1 měsíce, a vedle toho propadají nalezené předměty.

Kdožkoli neoprávněným způsobem vyrábí, objednává, přijímá nebo prodává zbraně v nepoměrně značném rozsahu, takže odůvodněno jest